

Seat No. _____

HAP-1901240301030500

**B. A. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination**

June - 2023

Political Science : Paper-5 (Elective-2)

(Indian Government & Politics-1)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

- 1 ભારતના બંધારણીય સભાની રચના અને તેના વિવિધ સમિતિઓના કાર્યની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

- 1 ભારતીય બંધારણના ઘડતરની ઐતિહાસિક પાર્શ્વભૂમિ સમજાવો. **14**
- 2 ભારતના રાજ્ય બંધારણનું આમુખ સમજાવો. **14**

અથવા

- 2 ભારતીય બંધારણમાં સુધારા કરવાની રીત સમજાવો. **14**
- 3 રાજ્યનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો જણાવી મૂળભૂત અધિકારો સાથે તેની તુલના કરો. **14**

અથવા

- 3 ભારતીય બંધારણના મુખ્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો. **14**
- 4 “ભારત એક મજબૂત કેન્દ્રીયકરણની વૃત્તિઓ ધરાવતું સમવાયતંત્ર છે.” **14**
- સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- 4 કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેનાં કારોબારી અને નાણાંકીય સંબંધોની ચર્ચા કરો. **14**

- 5 નીચેના ચાર પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (1) કેન્દ્ર યાદી
 - (2) મુસદ્દા સમિતિ
 - (3) સમાનતાનો અધિકાર
 - (4) બંધારણીય ઉપાયનો અધિકાર (કલમ-૩૨)

ENGLISH VERSION

Instructions : All questions carry equal marks.

- 1 Discuss the composition of the Constituent Assembly of India and the functioning of its various committees. 14
- OR**
- 1 Explain the historical background of the framing of Indian Constitution. 14
- 2 Explain the Preamble of the Constitution of India. 14
- OR**
- 2 Explain the method of amendment in the Indian Constitution. 14
- 3 State the Directive Principles of state policy and compare them with fundamental rights. 14
- OR**
- 3 Discuss the salient features of Indian Constitution. 14
- 4 “India is a federation with strong centralizing tendencies” - Explain. 14
- OR**
- 4 Discuss the executive and financial relations between the central and state government. 14
- 5 Answer any **two** of the following **four** questions : 14
- (1) Center list
 - (2) Drafting Committee.
 - (3) Right to equality.
 - (4) Right to Constitutional Remedy (Article-32)